

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України

_____ 2019 року № _____

ПОРЯДОК

безперервного професійного навчання аудиторів

I. Загальні положення

1. Цей Порядок визначає форми, види, обсяг, тривалість, умови та порядок контролю за проходженням аудиторами безперервного професійного навчання.

2. У цьому Порядку терміни вживаються у такому значенні:

безперервне професійне навчання аудиторів – участь аудиторів у заходах з метою забезпечення професійного розвитку, підтримання на високому рівні та удосконалення практичних навичок з аудиту і набуття нових теоретичних знань за напрямками, визначеними частиною другою статті 19 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» (далі – Закон);

освітні заходи – навчання аудиторів за програмами, розробленими професійними організаціями аудиторів та/або бухгалтерів, юридичними особами, які відповідають вимогам, встановленим Комісією з атестації, а також за розробленими аудиторськими фірмами програмами, які визнані професійними організаціями – членами Міжнародної федерації бухгалтерів.

Інші терміни вживаються у значеннях, визначених Законом та міжнародними стандартами аудиту.

3. Відповідно до частини шістнадцятої статті 19 Закону аудитор повинен дотримуватися вимог щодо безперервного професійного навчання.

4. Безперервне професійне навчання аудиторів ґрунтується на таких принципах:

вільний вибір аудитором форм і видів безперервного професійного навчання;

конкурентного середовища у сфері надання послуг з безперервного професійного навчання аудиторів.

5. Мінімальний обсяг, тривалість безперервного професійного навчання аудитора становлять 120 годин протягом трьох років поспіль за накопичувальною системою, але не менше 20 годин на рік. При цьому має бути забезпечена диференціація видів безперервного навчання аудиторів.

II. Форми та види безперервного професійного навчання аудиторів

1. Аудитори можуть проходити безперервне професійне навчання за різними формами та видами, відповідно до цього Порядку.

2. Формами безперервного професійного навчання аудиторів є: очна, заочна і дистанційна. Форми безперервного професійного навчання аудиторів можуть поєднуватись.

3. Основними видами безперервного професійного навчання аудиторів є:
освітні заходи;
короткострокові заходи;
інші заходи.

4. Безперервне професійне навчання аудитора може здійснюватися шляхом участі в таких короткострокових заходах:

у конференціях, семінарах та інших заходах, організованих Міністерством фінансів України, Органом суспільного нагляду за аудиторською діяльністю, Аудиторською палатою України, професійними організаціями аудиторів та бухгалтерів;

у заходах, організованих Національним банком України, Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, Національною комісією з регулювання ринків фінансових послуг, Державною службою фінансового

моніторингу України, контролюючими органами з питань бухгалтерського обліку, оподаткування, аудиту та фінансового моніторингу;

у науково-практичних конференціях з питань бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту з публікацією тез;

у міжнародних заходах з питань бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту;

у семінарах, практикумах, вебінарах, тренінг-програмах з питань бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту.

Обсяг та тривалість проходження безперервного професійного навчання аудиторів шляхом участі у короткострокових заходах визначаються відповідно до фактичної тривалості навчання в годинах, але не більше ніж 20 годин на рік, на підставі підтверджуючих документів.

5. Також заходами з безперервного професійного навчання визнаються:

публікації у вигляді підручників чи навчальних посібників, а також посібників з питань аудиту, бухгалтерського обліку та оподаткування (у рік їх видання);

публікації у національних та міжнародних фахових виданнях з питань аудиту, бухгалтерського обліку та оподаткування, обсягом не менше 0,5 умовного авторського аркуша (у рік їх видання);

безпосередня участь у підготовці проєктів нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку та аудиту, які розробляються Міністерством фінансів України, Національним банком України, Органом суспільного нагляду за аудиторською діяльністю, Аудиторською палатою України;

викладання у закладах вищої освіти, у юридичних особах, які відповідають вимогам, встановленим Комісії з атестації, професійних організацій аудиторів та/або бухгалтерів предметів з бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту.

Проходження безперервного професійного навчання аудиторів у зазначених випадках визнається в обсязі не більше 20 годин на рік.

Крім цього, заходами з безперервного професійного навчання визнаються:

успішне складання аудитором будь-якого окремого іспиту під час отримання кваліфікації або диплома (сертифіката), що підтверджується відповідним документом професійних організацій, сертифікат (диплом) яких свідчить про високий рівень відповідних знань, перелік яких затверджує Рада нагляду за аудиторською діяльністю Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю відповідно до Закону;

виконання аудитором, що є одночасно членом Асоціації присяжних сертифікованих бухгалтерів (Association of Chartered Certified Accountants – ACCA), програми постійного професійного розвитку (Continuing Professional Development – CPD);

отримання аудитором вченого ступеня доктора філософії або доктора наук за напрямками, визначеними частиною другою статті 19 Закону (у рік отримання).

Проходження безперервного професійного навчання аудиторів у зазначених випадках визнається в обсязі 40 годин на рік.

III. Особи, які можуть проводити освітні заходи

1. Освітні заходи можуть проводити:

1) юридичні особи, які відповідають вимогам, встановленим Комісією з атестації, та включені до реєстру осіб, які мають право проводити освітні заходи, – для всіх аудиторів;

2) аудиторські фірми, що розробили власні програми безперервного професійного навчання, визнані професійними організаціями – членами Міжнародної федерації бухгалтерів, та включені до реєстру осіб, які мають право проводити освітні заходи з безперервного професійного навчання аудиторів, – для своїх співробітників;

3) професійні організації аудиторів та/або бухгалтерів, включені до реєстру осіб, які мають право проводити освітні заходи з безперервного професійного навчання аудиторів, – для своїх членів.

2. Юридичні особи, які можуть проводити освітні заходи, мають відповідати таким вимогам:

наявність розроблених програм освітніх заходів (не менше двох);
розміщення на власному вебсайті плану освітніх заходів, інформації про викладачів та експертів;
створення методичного забезпечення для програм освітніх заходів;
наявність матеріально-технічної бази для проведення освітніх заходів.

3. Для відповідності вимогам, визначеним у пункті 2 цього розділу, юридичні особи подають до Інспекції із забезпечення якості Органу суспільного нагляду за аудиторської діяльності (далі – Інспекція) такі документи:

заяву про наміри проводити освітні заходи;
статут юридичної особи;
розроблені програми освітніх заходів (не менше двох);
методичне забезпечення для програм освітніх заходів;
інформацію про викладачів та/або експертів, залучених для проведення освітніх заходів;
довідку про матеріально-технічну базу, яка буде використовуватися для проведення освітніх заходів.

4. Інспекція вносить до порядку денного найближчого засідання Комісії з атестації питання з розгляду відповідності юридичної особи, яка має намір проводити освітні заходи, вимогам, встановленим пунктом 2 цього розділу.

5. За результатами розгляду документів юридичної особи Комісія з атестації приймає рішення про відповідність такої юридичної особи вимогам для надання освітніх заходів або обґрунтоване рішення про невідповідність таким вимогам.

6. Інспекція на підставі рішення Комісії з атестації включає юридичних осіб, які відповідають вимогам, встановленим Комісією з атестації, до реєстру осіб, які можуть проводити освітні заходи, який оприлюднюється на офіційному вебсайті Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю.

7. Аудиторські фірми, які мають намір проводити освітні заходи з навчання своїх співробітників за власними програмами, визнаними професійними організаціями – членами Міжнародної федерації бухгалтерів, до початку

проведення таких заходів інформують про це Комісію з атестації та подають через Інспекцію такі документи:

розроблену програму (програми) освітніх заходів;

лист (інший документ) професійної організації – члена Міжнародної федерації бухгалтерів про визнання відповідності програми (програм) стандартам професійної організації з безперервного професійного навчання аудиторів та міжнародним стандартам освіти Міжнародної федерації бухгалтерів;

методичне забезпечення для програми (програм) освітніх заходів.

8. Професійні організації аудиторів та/або бухгалтерів, які мають намір безпосередньо або через утворені спеціалізовані навчальні центри проводити освітні заходи своїх членів, до початку проведення таких заходів інформують про це Комісію з атестації та подають через Інспекцію такі документи:

статут юридичної особи;

розроблені програми освітніх заходів (не менше двох);

методичне забезпечення для програм освітніх заходів;

інформацію про викладачів та/або експертів, залучених для проведення освітніх заходів;

довідку про матеріально-технічну базу, яка буде використовуватися для проведення освітніх заходів з професійного навчання аудиторів.

9. За результатами розгляду документів аудиторської фірми, яка може проводити освітні заходи за власними програмами, визнаними професійними організаціями – членами Міжнародної федерації бухгалтерів, або професійної організації аудиторів та/або бухгалтерів Комісія з атестації у разі виявлення суттєвих недоліків у поданих документах може надати обґрунтовані пропозиції щодо їх усунення, які підлягають виконанню.

10. Інспекція за дорученням Комісії з атестації включає аудиторські фірми, які можуть проводити освітні заходи за власними програмами, визнаними професійними організаціями – членами Міжнародної федерації бухгалтерів та професійні організації аудиторів та/або бухгалтерів, до реєстру осіб, які можуть

проводити освітні заходи, який оприлюднюється на офіційному вебсайті Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю.

11. Для забезпечення якості проведення освітніх заходів юридичними особами, які відповідають вимогам, встановленим Комісією з атестації, аудиторські фірми, що розробили власні програми безперервного професійного навчання, визнані професійними організаціями – членами Міжнародної федерації бухгалтерів, професійні організації аудиторів та/або бухгалтерів подають раз на три роки документи, зазначені в пунктах 3, 7, 8 цього розділу, для розгляду Комісією з атестації. За результатами розгляду зазначені суб'єкти можуть бути виключені з реєстру осіб, які можуть проводити освітні заходи.

12. У разі надходження до Комісії з атестації скарг від аудиторів на неякісне проведення освітніх заходів Комісія з атестації розглядає їх та приймає за результатами розгляду відповідне рішення.

13. Програма освітнього заходу має містити інформацію про її тему (напрямок, найменування), зміст, обсяг, тривалість, що встановлюється в годинах, форму безперервного професійного навчання, місце (місця) проведення освітнього заходу, очікувані результати навчання.

14. Обсяг, тривалість освітнього заходу визначаються відповідно до його фактичної тривалості в годинах без урахування самотійної роботи.

15. За результатами участі в освітньому заході аудитору видається документ про проходження безперервного професійного навчання, порядок видачі та обліку якого визначає особа, яка проводила відповідний освітній захід.

16. У документі про проходження освітнього заходу мають бути зазначені:
повне найменування особи, яка проводила освітній захід;
тема (напрямок, найменування), обсяг, тривалість освітнього заходу;
прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) аудитора;
дата видачі та обліковий запис документа;
найменування посади (за наявності), прізвище, ініціали (ініціал) особи, яка підписала документ, та її підпис.

IV. Порядок контролю за проходженням аудиторами безперервного професійного навчання

1. Аудитор забезпечує контроль за власним проходженням безперервного професійного навчання за різними формами і видами та зберігає підтверджуючі документи про його проходження.

2. Перевірку дотримання вимог щодо безперервного професійного навчання аудиторів, які є співробітниками суб'єктів аудиторської діяльності, здійснюють Інспекція щодо суб'єктів аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес, та Аудиторська палата України щодо суб'єктів аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності (крім суб'єктів аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес) під час проведення перевірки з контролю якості аудиторських послуг.

3. Контроль за безперервним професійним навчанням аудиторів, які не є співробітниками суб'єктів аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності, здійснює Аудиторська палата України відповідно до цього Порядку.

4. Контроль Аудиторської палати України за дотриманням вимог щодо безперервного професійного навчання аудиторів, які є співробітниками аудиторських фірм, що розробили власні програми безперервного професійного навчання, визнані професійними організаціями – членами Міжнародної федерації бухгалтерів (крім тих аудиторських фірм, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності) та включені до реєстру осіб, які мають право проводити освітні заходи, а також тих аудиторів, які є членами професійних організацій аудиторів та/або бухгалтерів, включених до реєстру осіб, які мають право проводити освітні заходи, здійснюється через такі аудиторські фірми та професійні організації аудиторів та/або бухгалтерів відповідно, зокрема інформація про проходження безперервного професійного навчання один раз на три роки подається ними до Аудиторської палати України.

5. Аудитори, які не є співробітниками суб'єктів аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності, не є співробітниками аудиторських фірм, що розробили власні програми безперервного професійного навчання, визнані професійними організаціями – членами Міжнародної федерації бухгалтерів (крім тих аудиторських фірм, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності) та включені до реєстру осіб, які мають право проводити освітні заходи, не є членами професійних організацій аудиторів та/або бухгалтерів, включених до реєстру осіб, які мають право проводити освітні заходи, повинні самостійно один раз на три роки подавати до Аудиторської палати України звіт про проходження безперервного професійного навчання з копіями підтвердних документів.

6. За недотримання вимог щодо безперервного професійного навчання до аудиторів може застосовуватися одне зі стягнень, встановлених частиною шостою статті 42 Закону.

7. Для цілей контролю за дотриманням вимог щодо безперервного професійного навчання аудиторів до трирічного періоду безперервного професійного навчання аудиторів не зараховується період з дати введення в дію Закону до набрання чинності цим Порядком, та, відповідно, стягнення до аудиторів не застосовуються.

**Директор Департаменту
прогнозування доходів бюджету та
методології бухгалтерського обліку**

Юрій РОМАНЮК